



Številka: 00104-179/2019/4

Datum: 7. 8. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Mateja T. Vatovca v zvezi s postopkom sprejemanja Strategije Vlade Republike Slovenije na področju migracij

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije dr. Matej T. Vatovec je 24. 6. 2019 preko predsednika Državnega zbora Republike Slovenije mag. Dejana Židana, na Vlado Republike Slovenije naslovil poslansko vprašanje v zvezi s postopkom sprejemanja Strategije Vlade Republike Slovenije na področju migracij.

Odgovor Vlade Republike Slovenije:

- 1. Zakaj se je Vlada RS odločila za pripravo lastne strategije in ne za pripravo nove resolucije, ki bi jo v sprejem predložila Državnemu zboru?**
- 2. Ali se je Vlada RS za pripravo strategije (in ne resolucije) odločila zaradi izognitve razpravi in sprejemanju dokumenta v Državnem zboru?**

Po mnenju Vlade RS temeljna politična dokumenta na področju migracij, to sta Resolucija o imigracijski politiki iz leta 1999 in Resolucija o migracijski politiki iz leta 2002, še vedno ustrezno naslavljata temeljna načela in elemente oblikovanja imigracijske oziroma migracijske politike danes.

V Resoluciji o imigracijski politiki Republike Slovenije, ki jo je Državni zbor RS sprejel leta 1999, je kot celovita imigracijska politika definirana taka politika, ki je sposobna obravnavati vse oblike migracij in se odzivati na različne izzive ter zahteva celovito normativno ureditev in njeno izvajanje, temelječe na določitvi za to področje pristojnih organov odločanja in upravljanja.

Kot temelji imigracijske politike so bili določeni:

- svetovna solidarnost in dejavno delovanje na področju preprečevanja vzrokov množičnih migracij;
- aktivna slovenska politika v evropskem prostoru;
- aktivna slovenska politika s sosednjimi državami v srednji in jugovzhodni Evropi;
- zaščita in pomoč beguncem ter drugim iskalcem azila in osredotočenje na možnosti vračanja;
- regulacija priseljevanja;
- preprečevanje nezakonitih migracij;
- integracija;
- stalno spremljanje razmer v Sloveniji in po svetu.

Resolucija o migracijski politiki Republike Slovenije, sprejeta v Državnem zboru RS leta 2002, je dopolnila načela in cilje Resolucije o imigracijski politiki Republike Slovenije. Že takrat je v Sloveniji obstajalo zavedanje, da morajo novo dinamiko migracijskih tokov spremljati nove

oblike upravljanja z migracijami. V resoluciji je zapisano: »Z zmanjšano rastjo priliva v aktivno prebivalstvo v kontekstu vedno večje potrebe po delavcih, še posebno visoko strokovno usposobljenih, v nekaterih primerih pa tudi nekvalificiranih, se v začetku 21. stoletja v razvitem svetu, in še posebno v Evropi, dogajajo velike spremembe, ki ne učinkujejo le na intenzivnost in kakovost migracijskih tokov, z novimi smermi in regijami, ki se vpletajo v ta proces, temveč tudi na reakcije držav in skupnosti držav na migracijske fenomene. Rastoči trend upravljanja migracij in upravljanja migracijskih politik na regionalnih ravneh, od katerih je Evropska unija najizrazitejša, s hkratno potrebo po upravljanju migracijskih politik na svetovni ravni, lahko vidimo kot proces borbe različnih interesov za re/definiranje kategorij migracij in kodificiranje področja dovoljenega in področja nezakonitega gibanja ljudi.«

V resoluciji je zapisano, da je politika migracij tematsko področje, ki je z lastno strategijo, načeli, izhodišči in pravili integralna in fleksibilna entiteta prebivalstvenega, gospodarskega, družbeno-kulturnega in političnega razvoja Republike Slovenije.

Glede na svoj univerzalni pomen se temeljna načela oblikovanja migracijske politike Republike Slovenije, ki so bila opredeljena v predhodni resoluciji, niso spremenila in ostajajo:

- načelo solidarnosti, mednarodne delitve bremen in odgovornosti, ki predpostavlja obveznost nujenja zaščite in pomoči beguncem, vendar njihov posredni pomen zajema tudi nezakonite migracije in njihove posledice;
- načelo odgovornosti do državljanov in države, ki se predvsem nanaša na regularna, relativno svobodna priseljevanja in odseljevanja ter regulacije naturalizacije. To načelo se nanaša tudi na priseljevanje in vračanje državljanov in oseb slovenskega porekla ter na odgovornost za ohranitev in razvoj identitete slovenskega naroda;
- načelo spoštovanja prava in človekovih pravic, ki pomeni izpolnjevanje obveznosti iz mednarodnih pogodb, spoštovanje splošno sprejetih načel in pravnega reda. To načelo zahteva spoštovanje človekovih pravic vseh ljudi in z določenimi izjemami spoštovanje civilnih pravic vseh v državi zakonito prisotnih, od zaščite osebnih podatkov do osebne svobode in načela nevračanja (non refoulement);
- načelo dolgoročne makroekonomske koristnosti, ki opredeljuje relativno svobodne migracije. Glede na to načelo je mogoče opredeliti merila nadzorovanega sprejema migrantov glede na povpraševanje slovenskega trga delovne sile ali kapitala, ob upoštevanju približevanja notranjemu trgu Evropske unije in hkratnemu preprečevanju nezakonitih imigracij in zaposlovanja;
- načelo zgodovinske odgovornosti, ki gradi na konceptu kontinuuma zgodovine in strukturi mednarodnih odnosov;
- načelo enakopravnosti, svobode in vzajemnega sodelovanja, ki se predvsem nanaša na integracijsko politiko.

Med ukrepi za uveljavitev migracijske politike resolucija predvideva vzpostavitev institucij za funkcionalno in racionalno izvajanje upravnih postopkov za usklajeno delovanje horizontalnih in vertikalnih ravni državnih organov in za vodenje celotne migracijske politike, kar pomeni tudi sodelovanje s skupnostmi lokalne samouprave in sodelovanje z znanstveno-raziskovalnimi in izobraževalnimi ustanovami ter nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju migracij.

Po mnenju Vlade RS resoluciji ustrežata ciljem in načelom, ki jih mora RS pri oblikovanju politike na področju migracij upoštevati tudi danes, zato si je vladna koalicija v Koalicijskem sporazumu o sodelovanju v Vladi Republike Slovenije za mandatno obdobje 2018–2022 na področju migracij med drugim zadala nalogo izdelati celovito migracijsko strategijo na temeljih, ki sta jih postavili omenjeni resoluciji.

3. Kako to, da Vlada RS ves čas (pretirano) pozornost namenja migracijam, glede temeljne usmeritve za delovanje na tem področju pa omejuje javno razpravo in obravnavo v Državnem zboru ter ignorira pripombe in predloge nevladnih organizacij?

Z namenom vključitve zainteresirane javnosti v pripravo strategije je bila 19. junija 2019 na Fakulteti za varnostne vede organizirana javna predstavitev z razpravo. Na dogodek je bilo z namenom čim širše izmenjave mnenj povabljenih več kot 80 različnih organizacij civilne družbe in institucij, ki na različne načine delujejo na področju migracij (nevladne organizacije, javni zavodi, izobraževalne institucije, društva, zavodi). Razprava je potekala zelo konstruktivno, predstavniki medresorske delovne skupine oziroma predstavniki posameznih stebrov strategije so pozorno prisluhnili predlogom predstavnikov civilne družbe, jim na konkretne predloge odgovorili oziroma bodo njihove predloge preučili in jih, v kolikor bo možno, upoštevali.

Odgovor zajema tudi že vsebina odgovora na vprašanje št. 1.

4. Zakaj so bili predstavniki nevladnih organizacij v medresorsko skupino vključeni šele v zaključni fazi?

Decembra 2018, po 1. sestanku medresorske delovne skupine, kjer so se člani strinjali, da se k sodelovanju povabi relevantne nevladne organizacije, je Ministrstvo za notranje zadeve pozvalo k imenovanju predstavnikov nevladnih organizacij, ki bodo v medresorski delovni skupini zastopala zainteresirane nevladne organizacije. Po izpeljanem ustaljenem postopku izbora v organizaciji CNVOS – Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, ki vodi postopke imenovanja predstavnikov nevladnih organizacij v različna vladna in občinska posvetovalna in delovna telesa, sta bila februarja 2019 v delovno skupino povabljeni predstavniki nevladnih organizacij, in sicer predstavnik Slovenske filantropije in predstavnik Društva Odnos. Glede na časovni potek oblikovanja strategije sta bila prisotna na dveh od štirih sestankov medresorske delovne skupine, in sicer na sestankih, ko je bila priprava vsebine strategije najintenzivnejša.

5. Zakaj je za javno razpravo o strategiji predvidenih zgolj 14 dni in niso upoštevani časovni okviri, kot jih predvideva Resolucija o normativni dejavnosti (30 do 60 dni)?

Zaradi časovno določenih rokov za sprejem oziroma zahtevnega medresorskega koordiniranja (pri pripravi strategije sodelujejo vsi vladni resorji in službe) nosilcev posameznih stebrov so bili roki za sodelovanje javnosti pri pripravi predpisov upoštevani v največji možni meri.

6. Zakaj medresorska delovna skupina večino predlogov in pripomb nevladnih organizacij ni upoštevala?

Predstavniki medresorske delovne skupine oziroma nosilci posameznih stebrov so predloge in pripombe nevladnih organizacij preučili in jih upoštevali v največji možni meri. Za kar nekaj pripomb je bilo ugotovljeno, da jih dokument že upošteva. Večina neupoštevanih pripomb pa ni bila upoštevana, ker je bila njihova narava preveč konkretna glede na naravo dokumenta. Na večino od predlogov, ki niso bili upoštevani, so predstavniki medresorske delovne skupine odgovorili na javni razpravi.

7. Ali namerava vlada sploh pristopiti k pripravi nove strategije?

Vladna koalicija si je v Koalicijskem sporazumu o sodelovanju v Vladi Republike Slovenije za mandatno obdobje 2018–2022 na področju migracij med drugim zadala nalogo izdelati celovito migracijsko strategijo, ki bo temeljila na medresorskem povezovanju.

Odgovor zajema tudi že vsebina odgovora na vprašanje št. 1.

8. Namerava v končni verziji oziroma po prispelih pripombah in predlogih v okviru javne razprave Vlada RS te upoštevati?

Odgovor zajema že vsebina odgovora na vprašanja št. 3 in 6.